

Szerkesztői iroda:
Nagyenyedön
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők
Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Ké. iratok nem adatsuk vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz nordva vagy
vidékre postau küldve
egész évre 4 frt,
félévre . . . 2 frt,
negyedévre 1 frt.
Hirdetmények díj:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

a
„KÖZÉRDEK“

XII. évfolyamára.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt.

Fél évre . . . 2 „

Egy negyed évre . . 1 „

A „KÖZÉRDEK“ szerkesztősége:

Dr. Magyarai Károly. Török Bertalan.

Kiadó tulajdonos:

Wokál János.

Angyalkáink.

Mint az összhang, oly bájos a gyermek mósolya. — Tündéri kellemének sugarai, még a gonosztevő elfásult szívét is szelid érzelmekre hevitik; és ha elsötétül örökre a lélek ez elbűvölő derűje, mily metsző fájdalom hasítja át a szerető szülő kebelét: az ezer idegen is megrezdül benesejében, a néhány arasznyi koporsócska láttára; ki a megmondhatója, hogy ennek titkos rejtekében, még keletkezése előtt, hány élet szűnt meg!?

S e földön, melyet az Isten magyarnak teremtetett, nem fogy az apró sirhantok száma, mert a tájékozatlanság és gondatlanság is serénykedik megásásukban. — Szálljunk szembe e két ellenséggel, hiszen benünk laknak, a hol a diadalt biztosító fegyverek hevernek: az éber figyelem és körültekintő okosság.

Legyünk óvatosa k!

Óvjuk meg kisdedeinket a felügyelet hiányából eredő bajoktól. S kit a léttel való küzdelmében hivatása elvon azok vezetésétől és ellenör-

zésétől, a kikért fáradság és küzd, azok immár nyugodt lélekkel bizhatják drága kincsöket az erre kiszemeltek őrizetére, csekély anyagi áldozat árán.

Ezt célozza, ezt bátorítja: a k i s d e d ó v á s i törvény. — mely hazánk méltó büszkesége, a melylyel jó formán megelőztük a művelt világot, melylyel a francia országban honos „anyai iskolák“ sem vetelkedhetnek, a mennyiben ez utóbbiakban nem csupán ápolás és nevelés, mint nálunk, hanem ismeretközlés (tanítás) is foly. — S ez eszme nem valamely nagyfejű szobafilozofusunk kieszt elméletének protegált kísérlete, hanem köz-művelődési történelmünk természetszerű fejlődésének következménye. — Mert ugyancsak méltó büszkesége hazánknak, hogy ez alapvető nevelési intézménnyel az első nemzetek sorában foglalunk helyet, megelőzve vele a civilizált nagy Németországot, a hól még sokára azután, hogy nálunk az első óvoda alapítotott (1828.), a hatalom üldözési tárgyát képezte; két évtíz mulva (1848.) nagy Eötvösünk már törvényhozási rendezést szándékolott és ez, nem csekély vajadás után: — 1891-ben megis született.

Üdvözljük őszintén, foganatosítsuk áldozatkészséggel és élvezzük örömmel.

Különbben sen ismeretlen vándor ez vármegegyünkben. — Nagyenyed nemesen érző társadalmá már ezelőtt 30 esztendővel tárkarokkal fogadta, bőkezűen vetette meg alapját és saját díszes házában helyezte el; Gyulafehérvár társulatot létesített a bölcsen átértett szükség kielégítésére; Alvincz, Borbánd szintén az egyesületi kapcsolatot vette igénybe hasonló célra; A brudbányán magán vállalkozó sietett a közönség segélyére; Verespatakon lelkes emberbarátok ölelték keblükre a tervet, melynek gazdag támogatását helyezte kilátásba az EMKE. — Sajnos, hogy ez idő szerint valójában csak az elől említett két derék városban áll fenn és szolgál

ügyesen rendeltetésének az óvoda. — Ezekhez járuland már a legközelebbi időben a b o r b á n d i intézet, melynek fenntartására törvényhatóságnak első tisztviselőjének dicséretes közbenjárására a község 3% pótdát szavazott meg meg: de járuland nem sokára a többi község is — a törvényerejénél fogva.

A törvény: 1891. XV. t. c. kimondja, hogy minden 3—6 korban levő gyermek óvoda köteles, ha a gyermek egész évben s az év minden napján legalább a szülék egyikének, vagy a család egy felnőtt tagjának, vagy más megbízható felnőtt egyénnek folytonos felügyelete alatt nines, úgy, hogy az a gyermekkel foglalkozni, értelmi fejlődését előmozdítani és őt ápolni képes. (Utasítás a polgári községek számára, — 2. §., a vallás és közokt. miniszter 44.000.—1892. sz. a. kiadva, kapható 50 krért a budapesti m. kir. tudomány egyetemi nyomdában, melyet jó lesz minden községnek beszerezni).

Az óvó intézetek 3 félék: 1) óvoda, 2) állandó menedék ház és 3) nyári menedék ház; a hol ilyen vagy általában nines, avagy nem elegendő számban, ott a polg. község köteles azt felállítani. — Es pedig az elsőt az a község, mely vármegegyei székely, vagy melynek évi egyenes áll. adója 15.000 frt. Ilyen Nagyenyed, Vizakna, Abrudbánya, Alvincz, Gyulafehérvár; a 2-ik kategóriába esnek a 15.000 frton alól, de 10.000 forintnál több adót fizető községek és e szerint vármegegyénekből: Tövis, Buzás-Bocsárd, Bucsum, Sz. Csanád és Zalathna, a többi 173 község csak nyári menedékházról tartozik gondoskodni. — De hogy mily áldásos lenne, ha közülök az előkelőbbek, rendes óvó intézet létesítésére törekednének, arra volt szerencsénk reautalni.

Vajha az értelmiség teljes érdeklődéssel és meleg ügyszeretettel fordulna ez ügyfelé, — ek-

TÁRCZA.

Ne félj, anyám . . .

Ne félj, anyám, hogy elveszitheted
Lelked szelid uralmát lelkemen . . .
Mondják el azt a sugaras egék.
Hogy milyen szent és drága vagy nekem.
Ők felfogták a szárnyaló imát,
S az Isten zsamolyához juttaták:
Az áhitat perében, szent, méla esendbe
Neved sohasjtám át a végtelenbe!

Hozott virágot, dalt a kikelet,
Sugár csilláma játszott a habon;
Nem ez ragadta még se' lelkemat,
Nem ez fakasztott dalt az ajkamon.
Láttam bubánatos szép arcodat,
S ajkad remegni forró vágy alatt;
S lelkem csak annak bánatával tölt be,
Hogy álmaid az élet összetörte . .

Ez sirt föl gyermekednek ajakán,
Ha meglepő a dalnak ihlete;
Vagynem is ez, de lelked sirt talán,
Dalaim bánatos mazsája te!
A boldogság csupán az volt nekem,
Hogy teéretted fájhat a szívem,
Hogy lelkemen hű, igaz tükre támad
Síró szemed lepergő harmatának!

Most nem lehetek már csak a tied,
A házhoz asszojnt, ifjunót hozok

Istentől áldott, drága hű szivet,
Mely lángjaiban érttem áldozott!
Szeretem-é? Ne kérdd! A szó szegény.
Mit mélyen érzek, miért mondjam én? . .
Lelkemen a megidvezülés kéje . . .
Hisz róla zendült a regék regéje!

Ha nem hoz többé új tavaszt az ég,
S a csillagfény is elborul azon,
Mit bánom én? . . Virul lelkembe' rég
Az én virágos, fényes tavaszom,
A vén erdőt ha nem ringatja dal
És szívében a költészet kiha,
Nekem gyönyört fog adni kis magányom
Édesszavu, szerelmes csalóányom!

De még se félj, hogy elveszitheted
Anyám, szelid uralmad lelkemen!
Áldó angyalként lelked ott lebeg
Üdvöt sohasjtó boldog fészkemen . . .
Mi hozzá együtt rebegünk imát,
Hogy szerelmével utaink' járja át!
Ki lelke fényét utainkra hintse,
Kettőnk szívének léz te drága kincse!

Szabó Jenő.

Szivek harca.

Folytatás.

A fák levelei megsárgultak már. A bokrok alatt a kis ház előtt ültek az anya és leánya, Irén.
„Gyere be Irén, jobb lesz benn ülnöd, nehogy megártson a hűvös levegő.“
— „Maradjunk még, mama édes, — oly szép a ter-

mészet; oly szép a sárguló falevél, a hulló rózsaszirm; a száradt galyak közt oly szépet mesél a zizegő szellő.“

Könn maradtak még. Nézték a csillagos eget. Olyan messze gondoltak mindketten! Irén kereste azt a csillagot . . . az Emilit. Egyszerre lefutott egy az égről.
„Lássa jó mama, azaz én csillagom, a melyik lefutott,“ mondá a fájdalom és lemondás hangján.

Az anya egy pillanatig megdermedve a különös hangtól, melyen leánya szólt, nem bírt válaszolni egy kis ideig.

„Ne képzelődj édes Irén, hisz az a természet törvénye. Mindig szokott hullani novemberben s ma éppen nagy csillaghullás van. Gyere be, megne hűlj, nagyon hűvös a lég,“ mondá összeszorult kebelével, s nézte Irén arcát, melyről még nem multak el a fájdalmas vonások.

Bementek a kis szobába. Szürkére festett falait kezen sárga szél körité. A kevés butorzat már magán viselvé az idő nyomát, de a tisztaság feledtette azt. I-e-tiltek a kályha elé, s a tűz lángjánál beszélgetni kezdtek a boldog nyárról. Milyen hamar eltelt a családi körben! Elmoudta mindenki a maga élményeit, vágyait reményeit. A szerető anya oly figyelemmel hallgatta lányá elbeszélését, biztatta ha csüggedett, vigasztalta ha bussá lett s figyelmeztette ha messze csapongott. Együtt örültek, együtt busultak.

Az édes anyai szív észre vette, a mit az orvosi szem nem látott: hogy Irén nines ki gyógyulva, Oh! az anyai szemet, szivet nem lehet megcsalni! Érezte jól, hogy e boldogság nem sokáig tart, hogy a mit szeretettel ápoltak egész nyáron át, a gyöngye virágot megtöri az ősz zord szele. Mindent megpróbált az anyai szeretet, teljes melegével, teljes gyöngédségével, — s ha ez nem segít!? . . Hányszor töltötte az éjszakát álmatlanul, hányszor kapta a pirkadat könnyek között. Látta a végzetet

kor bizton remélhetnők, hogy drága kincsünk, angyalaink, nem válnának oly könnyen, mint eddig — a ngyalokká!

D. A.

A nagyenyedi közegészségügyi bizottságból.

Kovács Gyula polgármester elnöke alatt január hó 20 án a városi közegészségügyi bizottság érdekes gyűlést tartott.

Mindenek előtt a városon mutatózó himlőesetek kapcsán megbeszélte a fertőző betegségek bejelentési ügye. A bejelentési könyv már 1884 óta van megnyitva a rendőrségnél és 1891-ben a legnagyobb pontossággal megállapították azon fontosabb fertőző betegségek, melyek bejelentendők. Az orvosok között a kényelem előmozdítására nyomtatott bejelentési lapok osztattak ki, melynek hátrata folytonos emlékeztetést szolgálhat. A betegek közti szétosztás végett 9 betegségre vonatkozólag övrendszabályok osztattak szét az orvosok közt. Egy szóval Nagyenyed város fertőző bejelentési ügye a kór tudományos színvonalának megfelelőleg szervezte van.

Mind a mellett az ügy dőcög, dacára a tanács mult évi három surgető felhívásának az orvosok sem a bejelentést, sem az övrendszabály — nyomtatványok kiosztását nem eszközlik pontosan, miből súlyos súlyos csapások, a fertőző betegségek pusztítása következett. Ennek következtében a tanács a bizottság színe előtt kijelentette, hogy az orvosok pontos bejelentését a közegészségi törvény alapján megkívánja s a mulasztók ellen a jövőben minden egyes esetben a törvényt fogja alkalmazni.

A himlő és fertőző betegségek terjedésének másik okán ismertetett fel, hogy a kevésbé intelligens családok az orvosi gyógykezelést elmulasztják is ez által lehetetlennek teszik az orvosi bejelentést, az övrendszabályok alkalmazását. E tekintetben is a tanács kijelenti a bizottság előtt, hogy jövőben minden egyes esetben a törvényt alkalmazni fogja.

Ezen tanácsi határozatoknak nem az a célja, hogy statisztikai adatok gyűjtesenek, hanem hogy a fertőző betegségek terjedése ellen gát vettessék, tehát valóban vitalis érdekek.

Ez után kérdést intézett a tanács a bizottsághoz az iránt: nem tartja-e szükségesnek a törvényhatóság engedélyét kikérni az iránt, hogy oly családoknál, melyek körében hólyagos himlőerőlet lépett fel, a veszélyeztetett családtagok, (kik 5—19 év óta sem beoltva, sem újra oltva nem voltak, sem az időnbetűl természetesen hólyagos himlő ki nem állottak), kényszer újjen beoltassanak? A kényszer így értelmezetté, hogy kapacitációnak nem engedő családok 2—3 ftr bírsággal rovassek meg?

A bizottság véleménye az, hogy erre a hatóságnak a törvényhatóság különös engedélye nélkül is joga van.

Kérdi továbbá a tanács, vajjon az eddig előfordult himlőesetek nem teszik-e kívánatossá, hogy a rendes véd-himlő oltások a májusi időszak helyett előbb, már e hóban megkezdessenek?

A bizottság még nem látja oly terjedelműnek a himlő terjedését, mert csak három halálozás fordult elő, hogy az oltások rendes idejének megváltoztatása indokolt volna.

Tanács e határozat következtében haladéktalanul özsze fogja iratni az 1893 évből oltásra kötelezettséget, hogy ha a himlő terjedése szükségessé tenné az oltások siettetését, az késedelem nélkül legyen fogantatható.

A tanács a prostitutio szabályrendeletnek a pincérnőkre vonatkozó 57 §-át módosítás végett a bizottság elé terjeszti, oly javaslatot, miszerint a tapasztalt visszaélések megszüntetése, s a közérkölcenség megóvása céljából a pincérnők tartása korosmák, vendéglők és szállodákban eltiltassék, kivéve Kolozsvár, Nagy-Szeben stb példáját, mert főképen az óta, hogy ezen városokban a pincérnők tartása eltiltatott, azoknak a vidéki városokba özönlése váratlan arányokat öltött.

A bizottság egyhangulag a felszolgáló pincérnők eltiltása mellett foglalt állást.

Elnök polgármester javaslatot tesz egy állandó városi járványkórház felállításá iránt és kérdi a bizottságot elfogadja-e elvileg kórház szükségességét, tekintettel a fenyegető kolera járványra?

A bizottság örömmel üdvözi az eszmét s annak mellobbi valóitása iránt élénk óhaját fejezi ki.

A járványkórház a szt.-királyi utcai katonai istálló helyén építenék 14 betegágygyal, 3 kórteremben s a tanács a megye erkölcsi és anyagi támogatását is reméli, hogy a megye székhelye igényeinek megfelelő és a vidéken is miutául szolgálható járványkórházat létesíthessen. E Kórház mellett létesítendő egyszerű betegfürdőről, ápolási lakásról, halottas kamráról, fertőtlenítő kemencéről eszmecserék váltatván, az eredményeiben közegészség-ügyünk javítására nagyhorderejűvé válható gyűlés reményteljes hangulatban oszlott szét.

Levelezés.

Marburg, 1883. január 10.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Annai újságom jár, hogy a posta megérkezése után nem tudom melyiket vegyem először kezembe. Hozzá jelenleg bolondos vig kedvem van. Nem tudom — azért-e, hogy az egyetemi sekretár éppen ma adta tudtomra a tandíj el nem engedését, ma, midőn csak husz fillérem van s jelenté ki, hogy az utolsó fizetési határidő január 15-ik napja; nem tudom azért-e, hogy ma véletlenül a „Magyar társaság“-nak — mely három enyedi theologust és egy szásvárosi szász theologust számlál — érkezett lapok közt egy „Közérdek“-et is találtam, mely mult év december 25-én került ki a sajtó alól. A „Közérdek“, ha Enyeden létünk alatt különösebben nem érdekelt, most, olvasása mindnyájunkra fontos s igazán közérdekű lett.

Mohó sietséggel olvastam végig az „Előfizetési felhívás“-tól kezdve egészen a Szász J. főszolgabíró ur által közölt „Pályázati hirdetés“ utolsó betűjéig s eszembe jutott a Főszolgabíró ur azon ígérete, hogy a most épített új házban a diákok és theologusok számára külön szobát rendez be, hogy minden feltűnés nélkül költögethessék el a koszt pénzt és a privátomat. Nem tudom ennek emléke, vagy Coquus „Három felvonásos fillérestély“-éről szóló vig kedélyvel megírt referenciája, vagy Fenichel Samuak australian levele, Szabó Jenő kedves költeménye,

Nimród vadászati leírása lepett-e meg? Avagy talán a fillérestélyről szóló tudósítás utolsó szavai: „Képeddel alszom el“, melyben az én gyenge szívem érzelmei is kifejezést találtak, ragadott inkább magával s adta kezembe kezembe a tollat?

Akarmelyik a sok közül, az a tkts. Szerkesztő urra nézve tökéletesen mindegy. De az már nem mindegy, hogy irok, vagy nem irok, mert ha australian levelezővel rendelkeznek is, nem szabad a németországit megvetni.

Megbocsásson tkts. Szerk. ur, de nem tudok vini s így kifogy egy levelezőjéből, ki anélkül vállalkozott e méltóságra, hogy kérték volna. Vagy megelégszik talán annyival, ha megkérdem, hogy mikép viselik magukat és mit csinálnak a theologus kollegák? Azt könnyű eltalálni. Ragják amugy Isten igazában a Sidney, Whitman — hires angol tudós — által osztráknak nevezett eszardást, is-zák a Miklós bácsi borát s eszik a pompás „Eszterházi rostélyos“-t — das heist — ha van van pénzük.

A leányokról kérdezősködjem? Ezt nem teszem, mert még — a sok közül — valaki azt hinné, hogy róla kérdezősködöm s ezt nem tudnám elviselni, mivel ott most már csak leánykák vannak s én már öreg vagyok, máskülönbben is van ott elég „Bundás“, ki utánuk fusson.

Bocsánat tkts. Szerk. ur az előbb tett azon kijelentésért, hogy nem tudok vini, mert az egy kis „füllentés“ volt. Ezt megbocsátja — ha a Szerk. ur nem is — x. y. ónga, ki miatt az aláb leirt szerecsős, sőt mondhatnám örvendetes kimenetelű felsülés történt.

A szép öszi napok karácsonnal véget értek s a magyarországi házivatárok ha nem is hatoltak el idáig, mégis lett akkora hideg, hogy a Lvhna befagyott, s a mi többek közt nekem is kelvet adott a korcsolyázásra.

A jégpályára menet találkoztam lakásomtól alig 50 lépés távolságra — egy kisasszonnyal, ki magasságra, arcszínére, egész külső megjelenésére tökéletesen hasonlított x. y. öngagsághoz. Bámulatomban elfelejtettem, hogy a németek közt vagyok s önkénytelen egy hatalmas „Cookolom kezelt“ kifejezéssel köszöntöm. „Jó napot“ hangzott reá az egyszerű, de örvendetes válasz. Ekkor jutott eszembe, hogy nem a „Világ közepében“, hanem Marburgban pusztítom a krumplit, répa levelet, vajt és a nagy mennyiségű wareshtot. Tépeldöm! Gondolataim egymást kergetik agyamban! Mikép lehet itt x. y. ónga? Hol lehet szállva? Megdörzsölöm szememet s meggyőződöm, hogy ébren vagyok-e? Végre hosszas habozás után — bár illetlen dolog — visszatekinttem s ő nincs sehol. Átkoztam magam, de mindhiába, mert x. y. ónga nem tudja, hogy mennyire szeretném még egyszer, csak egyszer látni — három hónapi távollét után.

Végre szelid átkozódások közt — mert ilyen is van — eljutottam a jégre. Egy sváb alázatos képpel vállalkozott korcsolyám felkötésére, de kénytelen voltam visszautasítani jószívűségét, mert a jegy árának kifizetésékor a lapos menykő teljesen megütötte a zsebemet s azt nem akartam, hogy üres kézzel távozzék, mert a magyar böcsületet sértettem volna meg. „Ha pénzed nincs magad u ram“, váriálám a közmondás értelmét s fölkötöm korcsolyám. Elindulok. De nem megy, bár a jég jó, sehoggy sem megy! Isermös leányokkal találkozom, de azok sem tudják fejemből kiüzni x. y. óngát. „Nincs kedve a ma-

s mégis hinnie, remélnie kellett. Nemcsak; de egy beteges, képzelődő lelket megnyugtanni, mikor ő maga sem talált megnyugvást sehol!..

Irén napról napra haloványabb lett. Gyakran mondogatta: „Lásza édes mama, az a csillag az én csillagom vol!“ A beteg ember jó lélekkel bír: azon naptól ez lett kintő ördögévé.

Az anya félre fordította fejét, hogy ne lassa Irén a könyvet, mely kicsordult.

„Ne beszélj ilyeneket, édes lelkem; hiszen tudod, mennyire fáj nekem. Meggyógyulsz te ismét; csak az ősz ismét megújítja betegségedet, de ez már rövid lesz.. meggyógyulsz.“

Irén félig hunyt szemekkel suttogta: „Rövid lesz, igen... mondta ezt már ő is... Meggyógyulok, igen, ezt is mondta...“

A kényben olyan szomoruan sipolt a szél...

A másodosztályú coupéban két férfi egymással szemben foglal helyet. Mindkettő oly néma. Saját gondolataikkal vannak elfoglalva. Az ifju az ablakon tekint ki; de a sűrű ködtől semmit sem lehet látni. Időegesen játszik ujjával az üvegtáblán.

A másik nyugodtan alszik. Arca oly nyugodt, s mégis miutba édes álma lenne. egy-egy mosoly elsimitja a komoly vonásokat. Hirtelen föirezzen s skaratlanul kérdő: „hol vannak, milyen tájt?“

Emil megmondja, s beszélgetést kezd vele. Az orvos óráját nézi, aztán szólanul, megnyugodva ül le. „Hová utazik kérem“, kérdi Emil.

Az orvos hidegen felel rá. Csudálkozva tekint rá Emil s kérdi „kibez? milyen szerencse! Én is oda utazom.“

Aztán elmondja hirtelen, hogy milyen hosszú ez az ut, hogy ő megismerkedett már régen egy leánnyal,

egy angyalal s hogy ő azt mennyire szereti, mennyire vágyik már látni, s hogy már tavasz óta nem látta. Milyen szép, milyen kedves! Elővesz egy arcképet, s boldogságtól égő arcal mutatja, mondja. „Milyen boldog leszek én az Irénemmel!“

Az orvos összerázkodik, a rideg vonásokra harag ül ki, s kétségbeeső hangon sziszegi fogai közt:

„Egyikünk megfog halni ma!“

Egy pillanatig csendes lett minden. Milyen borzas ó percek voltak azok! Emil kétkedő, feltő hangon vontatottan kérdezi: „miért?..“

Az orvost elhagyta végkép nyugalma. Először vonakodik felelni, s csak szeméi égnek, lángolnak, majd tulvilági hangon dörgő.

„Azért uram, mert azt a leányt én szeretem! Én!.. Mert kettőnké nem lehet! Irén az enyém, enyém!“

Dörgő szózat volt ez, nem emberi hang! Emil megze-misülve állott ott. Aztán mintegy új reményből megkapatva hörögte. „Jól meg nézte-e? Őt szereti, őt az én Irénemet?“ Ismét oda tartotta az arcképet s leste az az arevonásokat.

Az orvos izgatottan kapja el az arcképet s szájához érintve, csendesülő hangon felel:

„Nem azt uram, nem! Nem az ön Irénjét, hanem az én Irénemet! A kit én gyógyítottam meg! Ő az enyém, senkinek jog nincs hozzá! Az enyém!..“ S csökolja az arcképet, mint kis gyermek a bubát, mint anya kicsiny gyermekét,

Az ifju megdermed a szavak sulya alatt. kétségbeesve kiáltja: „Én menttettem meg, nem ön uram! Az én szerelmem uram, nem az ön tudománya! Az enyém ő, ő engem szeret! Az enyém!“ Homlokáról hideg verejték csorog.

Az orvos még mindig az arcképet szemlélte, s a bizalom hangján moudé e szavakat:

„Eldönti a golyó; melyikünké lesz!“

A vonat egyhangu dübörgése elnyelte a zajt. Némán, szólanul utaztak tovább. Gondolataik bőséges tápot nyújtattak, hogy idejüket ne pazarolják.

Délután lett, mire megérkeztek. A vonat megállott s ök leszállottak, szívökben reménytel és aggodalommal. Csak egy kocsi volt künn; azon mentek együtt. Merőn bámultak a messzeségbe, A kocsi megállt, akkor retentek fel kintő álmaikból.

Egy temetési menet volt. A két utas leszált, s levet kalappal várták a menetet. Eőre jött egy rakás nép, egymás közt beszélgetve.

„Mily szép volt s milyen fiatal. Mennyi jót tett, mikor jobban volt. Megszerette“ nagyon az Isten, hogy olyan okos volt; azért vette el. Szegény Irén kisasszony!“

Őt temették, Irént. A két férfi egymásra tekintett, aztán oda rohant a koporsóhoz, a megtört anyához, esőjakkal lepték el a künn maradt szemfedőt, könnyeikkel a k koporó rideg deszkáit. Azután felkacagott Emil, hangosan, szívasítóan: „Enyém lesz!.. enyém! Én szeretem!“

A fájdalom nagysága, a veszteség a leghidegebb szívet is meghatotta, együtt sirt az egész nép, csak Emil dalolta ismeretlen dallamon:

„Enyém lesz!.. enyém!.. én szeretem!..“

* * *

Pár nap mulva a x. i. lapban olvasni lehetett: „Városunk nagytehetségű, fiatal orvosa, dr. N. N. öngyilkos lett. Tettének oka ismeretlen.“

Elekes Imre.

(Vége.)

gyar studentnek“ sugják egymás fülébe s tölem nagy szomorúságot okát kérdezik. Nincs mit feleljek. Kettő-hármat fordulok, s ott hagyva az egész natiót, mint Szt. Pál az oláhokat, sietek hazafelé. Végig megyek azon utcán, melyben x. y. öngával találkoztam, nem egyszer, de tiszter, de sehoh sem látom, még az ablakokban sem, azt, kiért koptatom cipóm talpát. Így haza térek.

Ez történt jan. 6-án. A következő két napot lakásomon töltöttem. Jan. 9-én d. u. 3 órakor előadásaim végzetével ismét koreszolázi indultam. Most már feledtem vala — ha nem is egészen — x. y. öngát s vigan szalagáltam ide és oda a jégpályán. Kit látok magam előtt? x. y. öngát egész életnagyságában. „Csokolom kezeit“ hangzik önkénytelen ajkaimról s válaszul ismét egy kedves „Jó napot“ nyerek.

Most volt nekem is bátorságom odaközeledni s megkérdezni mint virágzik s mi ujság odahaza a „Világ közepében“? Öngagsága a legpontosabban válaszol minden kérdésemre. Én annyira elvagyok ragadtatva, hogy a lélek majd kirepül belőlem. Hogy is ne, hisz gondolatban Euyeden valók, az ottani gyöngyélet pedig még a koporsóban lévő is új életre kelti.

Megérkezik a szürkülés végetvetve a koreszolázásnak haza indulunk. Közvetlenül lakásom melletti három emeletes ház előtt megáll s én bucsuzni készülök. Önga kezét nyujtva jelenti ki, hogy végtelenül örövend megismerkedésünknél. Engem csaknem megűt az Istennyi! „Hát nem x. y. öngához van szerencsém Nagy-Enyedről?“

„Bocsánat! nem akartam vig kedélyét elrontani kiletem fölledezésével. Én L e h n s c h e l Eliz vagyok.“

„Nevem N.“ mondom a szégyen miatt elpirulva.

„En vagyok a három magyar student egyike.“

„Soh' se teketorizázzék N. ur, hisz oly kedves az ilyen megismerkedés, melyben nincs része a hideg udvariaságnak. Ismsretségünk egész egy kis regény.“

„Kezeit csokolom“ s barátságos kézszerítés után, melyet azonban nem szeretném, ha x. y. önga megtudna, elváltunk, megígérve, hogy mindennap találkozunk a jégen.

Vigan tértem lakásomra s a mennyre resteltem először felsülésem, annyival inkább örülök most, mert találtam egy leányt, kivel szabad időmben elbeszélgethetek edes hazámról és az ottani viszonyokról s én is, mint Coquus „Képevel alszom el“.

Zarjel közt megalítom, hogy az enyedi x. y. önga hasonmása deli schweizi. ki négy évet töltött Erdélyben s innen van az, hogy tökéletesen beszél magyarul.

X. y. önga nevét nem irhattam ki, mert ha kiírom hazamenetelem alkalmával kikapok, az bizonyos. Így legálabb sokan fogják az x. y. nevet s ezzel együtt az örvendetes kimeneteli felsülési históriákak keletkezését maguknak vindikálni.

Tekintetes Szerkesztő ur! Azt értem, ha egy rövid látó ember nekimenne a kerítésnek „bocsánat uram“ mal távozik; azt is megtudom magyarázni, ha szürkülés bealával a gyermekek által fölépített „hó ember“-nek jó estvét köszön a szorakozott vagy a berugott bácsi, de annak magyarázatát, hogy én Lenschel Elizt x. y. öngának néztem, sehogysem talalom, s miután tudom, hogy a természetben még két félével sem lehet egymással egyenlő és minden tekintetben hasonló — kénytelen vagyok ezért a tek. Szerk. urhoz folyamodni, remélve, hogy kéréssem nem fogja megtagadni s alkalmatlanokodásomért megbocsát.*)

Szívesen üdvözölve, vagyok

N. egy a három közül.

Vizakna utcai lehető tekintettel a város multjára, állandó nevezettel látandók el!

Irta: Szentkatolnai Bakk Endre.
(Folytatás)

XXIV. I n g o v á l y u t c a (Glodur-utca), — a hosszú utcából dél felé Ács Bené Jánestól Juon Flori Lukáig és Szentés Iliáig terjed. — 1789 „Tepedék utca“, — 1782—1790 ben Ingovájok (Glodurok) nevezetben fordul elő.

XXV. I n g o v á l y k a p u s (Gloduri kijáró kapus), — mely folytatása dél felé az Ingovály utcának, Iliá Szentestől Kőnczeg Sándorig, s onnan a kereszt mellett a kis csöri dűllőbe. — Nevezetik Kicsi (Szász) János, — nemkülömben Priska- és Petruczné-kapusának is. — Itt lakott a híres jósnő Petruczné, ki a népet oly sokáig esalni tudta. — Tán s legmegfelelő lenne „Jókuton fölnli — kapus, vagy „kisutcsi-kapus“, a mint ez 1831-ban is e az előtt is né mely okmányban iratik.

XXVI. K i s u t c a (Gloduri Kis utca 1802-ben), — a jókuttól északra-nyugatra fekszik Muntján Gyorgyától

*) Nemesak, hanem a kedves meglepetésért köszönetet mondunk, remélve, hogy az egyetemi és a társas életből, sőt még a politikáról is, a mint az a diák életben szerepel, sokszor nyerünk tudósítást. Együttal kérjük, hogy a legszívesebb üdvözlésünket jelentse kedves ismerősének, ki nem felelte el a rövid négy év alatt megtanult magyar nyelvet, mit sokan, a kikkel együtt élünk, évtizedek alatt sem akarnak megtanulni.

S z e r k.

Dumitru Mátyé és Juon Oprisorig. Már 1678-ban a kis utca előfordul. — 1849. febr. 4-ki szerencsétlen csata végződöttel, Bem jobbszárnya egy részével Petőfi Sándor az Ingovály-kapuson át itt vonult vissza a szarvasfogadónál a hosszú utcába, s innen az ördögök árkan felüli magaslatra, a hol Bem seregét összeszedte.

XXVII. F e l s ő h o s s z u u t c a a r o m á n o k k ö z t, — Bogáthy Gergely és Székely Istvántól, ki a város felsővégén levő ördögök árkaig.

Ebből vezet ki egy sikátor Sebesán Jon és Lungu Szávu között a felső román temetőkhöz s a felső román temető utcába, — mi 1810 tájt Lada Mózi kapusnak később „oláhtemetőkhözi sikátosnak“ is hivatott.

XXVIII. U j t e m p l o m u t c a, — a felső g.-kei. román templomtól és Bizeu Juontól Nyegulej Juonig, hol a kerekés-kut van. — Minak folytatása a B o r n y u k a p u s a, a kerekés-kuttól Nyegulej Todor-féle házig.

XXIX. F e l s ő r o m á n t e m e t ő u t c a, — Bersán Lázártól id. Lukács Juonig. Felső-Szöllők alatti kiáró (sub VII) id. Lukács Juontól Baltes Nulájig. Az előbbinek folytatása, mely a Tabushegyre kivisz. — Nevezetik oláh szöllők alatti utnak is.

XXX. R é g i t e m p l o m u t c a, — görög kath. templomtól, melynek alapját Mihály Vajda vetette volt meg 1690-ban ki a Bornyuk kapusáig.

XXXI. A k a s z t ó u t c a (Ulică Furesii), — a hosszú utcából fel északra fekszik, — nevezetik onnan vette, mert régentén az akasztófa ezen utca felső végénél fev a tetőn a felsőrészen állott, — hol a legutolsó akasztás mintegy 50 évvel ezelőtt volt; Fekete nevű cigán és Szlán Baltes nagy tolvaj akasztattatott fel, kik egy sórágott megöltek, s a mellett egy gyermeket megfogott, megkötözve hangyabolyra tette s egy kínolta — 1848-ban az akasztófa nnan a szemben levő Sztrigojea domba tételét át. — Az oláhok Páreu drakulni utcának nevezik; de Hentes utcának is nevezetik, az itt lakó Hentes familiától, melyből Onya Hentes és Iliá Hentes mészárosoknak adta 1811 tájt a város azon helyet, a hol Hentes pap lakik. — 1801-ki nagy égszor osztott ki a város ennek felső részénél a románok közt bázhelyeket; legkivált katonaviselt emberek kaptak itt ház helyet mind a két oldalon.

Ezen utcából egy ut vezet ki a felsőszöllők alatt északra-kelet felé a szöllőkikötőig, Veliesán Nikulájától avram Szávu Iliáig, hol egy átjáró ut által a Bornyuk kapusával összekötötték; mi némelyek által szöllők utjának, végző — felsőszöllők alatti utnak, ösvénynek (Poteka viitor e din szusz), a melynek felsőrészénél ismét utjellepítvény van.

Hasonlóan az akasztó utcából a szöllőkbe s onnan a régi krumplisokba egy más ut, illetőleg ösvény is vezet ki, mi krumplisokhoz ösvénynek iratik.

XXXII. C i g á n y t e l e p u t c a, a felsőrészen, hol a románok közötti felső-hosszu utca végződik. — Ez Cigonia, cigányosor, cigányok utcaja (Ulică ciganyilor) neve zetekken váltakozva fordul elő; hol 20—25 évvel ezelőtt a cigányok burdélyban laktak, csak a jelzett időtől fogva kezdettek házakat építeni. — Köztök vezet ki a régi fehérvári ut illetőleg toporesai ut Kapra Juontól az ördögök árkan épített hid keresztül. — 1849. febr. 4-ki szerencsétlen csata alkalmával itt a Toporesára vezetó utnál a hidat a románság felszedte, — mi miatt Bemnek az ördögök árka mellett fel a gyepeken kellett kivonulnia a városból.

Itt bevégződvén a felső hosszú utca felsőoráni utcák, — térjünk vissza az alsórészen elmaradt utcákhoz!

XXXIII. S z a r v a s f o g a d ó m e l l e t t i u t c a, — a szarvasfogadótól be a hidon keresztül a kis utca végénél egész ki a kis csöri-dűllőbe. — Ennek felsőrésze Hentes kapusának (Hulla Hentesului) is nevezetik.

XXXIV. S z i g o j e a u t c a (Boszorkány utca), — a Kis utcából a kaszalókra vezet; mely kaszalók s a velők határos hely, egész ki a Bakottyas felé, Sztrigoiczanak nevezetik, — hol ma is mutatnak egy emelkedett helyet, mely volt a boszorkányok megégető helye. — Itt égettetett meg 1719. april 27-én kapusi Székely Janosné, s az előtt több más, mint városi régi törvénykezési jegyzőkönyveink igazolják.

XXXV. A l s ó k ö z é p u t c a, (Szávu Rehoján, vagy Duma kis utca, in Hude).

XXXVI. K e r e s z t u t c a, — Lázár Iliá Vojnától Roska Nikulájáig.

(Folyt. köv.)

Vegyes hírek.

— **Kitüntetés.** Ö F e l s ő g e M a k o v i e s k a M á y á s nyug. m. kir. pénzügyigazgatónak, — jelenleg nagyenyedi lakosnak, szolgálati érdemeiért, neki és utódainak a magyar nemességet adományozta. Gratulálunk.

— **A gyfihérvár-zalatnai vasút közgazgatási bejárása** f. hó 29-én kezdődik. Az érdekelt közönség Gy. fihérvárt és Zalatnán lesz kihallgatva. Vármegyénket Gáspár János m. jegyző, a közgazgatási bizottságot Batta Bertalan fogják képviselni.

— **A Zalatna és Nagy-Almás között kiépítendő ut régi vágya** a jelzett vidékeknek és valóban szükséges

is. E tárgyban az Alsófehér és Hunyadmegyei kir. építészeti hivatalok főnökei Budapesten fogtak a miniszteriumban tárgyalni.

— **Vaddisznó vadászatot rendezett** f. hó 19-én gróf Teleky Domokos a n.-enyedi vadász terdettel, közvetlen szomszédos alsó és felsőorbi szép erdősegeiben. Kicsiny de válogatott társaság élvezte a nemes grófnak egy évben többször is rendezni szokott kitűnő vadászatait, s ezuttal annál nagyobb volt az élvezet, mert a délutáni órákban az utolsó hajtas utolsó negyed órájában, midőn már a hajtók majdnem a lövonalba értek, felugrott egy hatalmas vadkan s egyenesen dr. Varró László elébe törvén ki, ennek jól irányzott két golyó lövése által találva összerogyott, de pár perc múlva már összeszedve magát ismét felugrott s a sűrűben még egy pár ezer lépést elvanszorgott. Apró vad bár több került lövésre, a vaddisznok iránti előzékeny figyelemből nem írvetett. Gróf Teleky ez alkalmával kitatásba helyezte, hogy a megalakítandó n.-enyedi vadász társulatnak ő is tagja lessz, s ha a területek melyek közelségük és kitűnő fekvésüknel fogva, Erdély legkényelmesebb vadász területei közé tartoznak, kellőleg gondozva lesznek, ez esetben pár szarvas családot fog szaporítás céljából áttelepíteni. Az érdekes vadászatot az előzékeny házigazdán kívül rész vettek: Zeyk Gábor, Zeyk Karoly és Kálmán, Varró Gerő Horváth Miklós, Varró László dr. és Buda Ede, három vadász és több paraszt puskas.

— **A Bethlen-fotánodai ifjuság táncestélye** a farsang legszebb mulatsága volt. A lady patronesse baró Komeny Eudróné, bájos leánya Olga — özv. Genosine, özv. b. Splenyi Gőzané szép leányával Marika baronessel, Barcsay Tima és sokan verosnak s a vidék, különösen Balazsalva szépei közül emeltek az est díszét, melynek vidam mulatsága reggel 3 óráig tartott. A lady patronesse terje b. Komeny Eudre karján oly pontosan jelent meg, hogy a rendezőség csak később tudta átadni a ritka szép viragesokrot. Szép jövedelem jutott a jótékony célra.

— **Az alsófehér megyei orvos gyógyszerész egy-let,** dr. Magyar Karoly elnöklete alatt jan. hó 8-án érdekes ünnestartott. Üdvözlő feliratott fogadott el Heironymy belügyminiszter öngyméltóságához, kihez jogosult reményeket fűz a közegészségügy felvirágztatása tekintetében, egyebeken kívül azért is, mert első belügyminister, kinek aifandósága hosszabb időn át biztosítva látszik és minisztertelődki teendők figyelemét másfelé nem köti le. Ezután Winkler Albert tartotta meg készítményekkel és kepekkel illusztrált érdekes előadását, melyhezelenk eszmecsere csatlakozott. Végül az orvosi évi jelentésekhez szükségesített táblázatokat nyomdai beszerzése kerülvén szóba, Papp János helybeli fiatal gyógyszerészünk vállalkozott a nyomtatványok készletben tartására, töle a megyei tagok beszerzési aron juthatnak jövőben ezekhez, megkímélve a rubrikázásra eddig fordított időt.

— **A Tövis-utca szabályozása** esájából az állam-építészeti hivatal tervea dolgozik. Ohajtaudó volna, hogy a főkep télen veszelies közlekedési viszonyokkal bíró utca szabályozása meitőbb létesülne. A Sándor—Halmath közti esatorna be volna boltozandó és innen fellelé elosztandó az utca lejtés.

— **Az egyleti jégpályán** f. hó 22-én vasárnap d. u. 2—4 óra közt zenevei egybekötött jégünnepély fog tartatni. Belepti jegy koreszolázóknak (tagok kivételével) 15 kr, nézőknek 5 kr. Jégkörökben a jövő sasonra tavi jég előállításának eszméjével foglalkoznak, hogy az első hideg éjszakán, tükörsima jeget lehessen nyerni. A saion ez által 2—4 héttel hosszabb leend az eddigieknél. Az anyagi eszközök beszerzése tekintetében a város előkelőségei értekezletre fogtak egybekivitatni.

— **Az örökös jég hazájában,** az északi sarkvidékeken is ugylátszik dermesztőbb hideg uralkodik az idén mint rendszeren szokott. Erre mutat a híres königsbergi természettudcs dr. Bänitznek a Herbarium. Europaeum kiadójanak, Csató János alispánunkhoz a napokban érkezett levele, melyben írja, hogy Északi Németországba egész rajai érkeznek a Loxia E n u c l e a t o r nevű szép piros pirókítele madaraknak, melyet a kegyetlen hideg, jeges hazájából olyan déli fekvésű tájakra üldözött, a hol még eddigelé nem járt. Az ember ismeretlen lény előtte, annyira nem tart tőle, hogy kézzel lehet elfogni. Bänitz is kerített egy párt, mely az első percben már annyira naiv és bizalmas volt, hogy kézből lehetett étetni. Königsberg esemage kereskedéseben rigó helyet aralják. Hogy mily hideg lehet a magas északra el lehet gondolni azon adatból, hogy königsbergben e hó 16-án a Celsius fele hőmérő 34 fokot mutatott.

— **A megfagyott dobos.** Az abrúdbányai zászlóalj parancsnokság f. hó 5 en 4 napi szabadságot adott Irímie György dobosnak. A szabadság idő eltelt, de a dobos nem jött vissza. Örjáratot inditattak utána s az meg is talalta a stanitsai uton — megfagyva. A szegény katonas bizonyosan bepálínkázott, eltáradtan leült az ut szélére, elaludt — s a rendkívüli hideg aztán gyorsan végzett vele.

— **A nagy hideget.** Gy.fihérvártt erőssen megszenvedte f. hó 9-én a 62. cs. és kir. ezred két zászlóalja.

Mint Gy. F. írja, a legfőbbnek füle, lába, keze fagyott meg, úgy hogy a katonai kórházba kellett szállítani. Talán jobb sorsot is érdemeltek volna a szegény fiúk, mint ilyen felügyeletet.

Az alsófehérmegyei történelmi, régészeti és term. tud. egyesület 1893. január hó 22-én d. u. 4 órakor Gyulafehérvárt, a városnár tanácstermében tartja VI. Rendes közgyűlését következő sorrenddel: I. d. e. 12 ó. Püspök ur ónmglánál, mint az Egyesület Védnökénél tisztelgés. II. A közgyűlés tárgysorozata: 1) Elnöki megnyitó beszéd. 2) Tiktári jelentés. 3) Muzem- és könyvtári jelentés. 4) Pénztárnoki jelentés és számadások megvizsgálása. 5) Felolvasások, tartják Veszely Károly prépost-plébános és Zlamál Agost-n főgymn. tanár. 6) Indítványok, melyek azonban a megelőző választmányi gyűlésen bejelentendők. 7) Választmány egy negyed részének kisorolása, s azok helyébe új választás.

Bandi a neve egy derék hollónak, mely már 3 éve, hogy Csató alispán konyhájának rendes kosztossa. Itt növekedett fel, míg egyszer csak párja kerekedett elrepült és családát alkotott. Be is mutatta őket gazdájának, de a vadnépség nem értette a szives vendéglátást. — Bandi tehát a nagy hidegekben egyedül állított be ismét a csatornáról kárrográn le az ő éhességét és családja éhletlenségét. Most itthon öldögél, a mig holló érzelmei más képen nem fordulnak.

Hólyagos himlő. A városukban előfordult kórovetekről való téves hírek elszórtására a következő hivatalos adatokat közlöm. 1. 1892. dec. 9-én betegült Krisn Marianna 8 éves sikertelenül beoltott gyermek, Szénatér 14 sz. alatt, apja molnár, meggyógyult. 2. Dec. 10-én Pap Sándor 7 éves sikertelenül oltott. Sz. Kir. utca 130., apja földmives, meggyógyult. 3. Dec. 14-én Belgyán Mária 5 éves beoltatlan, Varszeg utca 87. szám, apja földmives, meggyógyult. 4. Dec. 23-án Szász János 28 éves, fegyőr neje, ujraltva nem volt, Szénatér 2. sz., meggyógyult. 5. D. e. 24-én Székely Hosszu János 29 éves, földmives, ujraltva nem volt, Sz. Kir. utca 110 sz., meghalt. 6. Dec. 21-én Pap János 9 éves, sikertelenül oltott, földész fia, Sz. Kir. utca 130 sz., meggyógyult. 7. Dec. 30-án Belgyán Mihailáné 28 éves, ujraltva nem volt, Feladóporond 30 sz., meghalt. 8. Dec. 31-én Drávecky Piroška 6 éves, gyöngye sikerrel oltva, Szénatér 7. sz., apja legyintőzeti tisztviselő, meggyógyult. 9. Bajsa Junon 28 éves, ujraltva nem volt, Vízköz 42. sz., beteg lett január 1-én, meggyógyult. 10. Szabó Ferenczóné u. 2-án 18 éves, ujraltva nem volt, Tót utca 91. sz., meggyógyult. 11. Oprics Anikó, beoltatlan árva 4 éves, nevelő apja Szász Nikulaj napszámos, Feladóporond 38. sz., gyógykezelés alatt áll. 12. Lopadeku Anikó 9 éves, beoltatlan, apja Györgye napszámos Feladóporond 44. szám, gyógykezelés alatt áll. 13. Bajsa Aurél fél éves beoltatlan, apja Junon napszámos, Vízköz 42 szám, meghalt. 14. Popa Nikulaj 9 éves beoltatlan január 17., Barovásár utca 27. sz., gyógykezelés alatt áll. Összesen tehát csak 14 eset fordult elő, ezek közül 8 gyógyult, 3 meghalt, 3 gyógykezelés alatt áll. Megjegyzendő, hogy a veszélyeztetett családtagok beoltás és óvó utasítások által megvédettek a ragálytól és ennyire sem ment volna a betegülések száma, ha a szülők egy része az orvosi gyógykezelést, az orvosok egy része a bejelentést el nem mulasztotta volna. Nagyenyed, 1893. jan. 20. Dr. Winkler Albert, városi főorvos.

Figyelembevétel céljából! A n-nyedi Bethlen-lótanoda ifjúsági egylete az olvasóterme számára járatott „Ellenzék”, „Magyar Hirlap”, „Budapesti Hirlap” és „Pesti Hirlap” egy-egy példányára havi másod-előfizetést hirdet. Az előfizetni akarókat fölkérjük, hogy sziveskedjenek ebbeli ajánlataikat (Bethlen-collegium középös sor 9. sz. szoba) bejelenteni, még pedig jelen hó lefolyása előtt, tehát február 1-ig.

Műtrágyázási pályázat. A „Hungaria” műtrágya-, kén-sav- és vegyi-ipar részvény-társaság (Budapest, vaci-kört 21), a tavaszi árpa termelést és műtrágyázását megfelelő adatok gyűjtése által elősegítendő, ezennel: „két ezer arany koroná” pályadíjat tűz ki, melyet az erre felkért országos magyar gazdasági egyesület a beküldött hiteles adatok alapján azon gazdának oszt ki, aki az 1893. évi termelési évadban a nevezett gyártól beszerzendő „Hungaria” árpa trágyának tavaszi alkalmazása után legkevesebb husz kataszteri hold (á 1600 □) területen, (a melyből az összehasonlítás végett tíz műtrágyával látandó el, tíz hold pedig trágyázatlan marad) tavaszi kétféle sörárpával a legnagyobb eredményt mutatja föl. Az adatok összegyűjtését, azok megbírálását és a díj megítélését és kiadását az országos magyar gazdasági egyesület vállalta magára. Az együtett eljárás végett az országos magyar gazdasági egyesület külön utasítást dolgozott ki, a melyet a kísérletre vállalkozók szorosán betartani kötelesek, ellenkező esetben a pályadíjra igényüket vesztik. — Ezen utasítást kívánatra az országos magyar gazdasági egyesület titkári hivatala, vagy a „Hungaria” műtrágya, kén-sav és vegyi-ipar részvény-társaság ingyen és bérmentre küldi meg.

Üzenetek a szerkesztőségéből.

Z... Versére még most sem reflektálhatunk. Sz... L... urnak. Meg egy kis türelmet! Nem volt időnk átmenni dolgozatát. „Reminiscentiák.” Mihamarabb sorát ejtjük. Üdv! „Ároktőnyek. Köszönet becses küldeményéért. Válogattunk a javából, s volt mit. „Ellentétek a zenében” e. értékes cikk közlését mihamarabb megkezdjük.

A szépirodalmi rovatok vezetője.

Piaci árak

Nagyenyeden, 1893. év. január hó 22-én.

Table with 3 columns: Item, Price 1, Price 2. Items include Egy hektoliter tisztabuza, elegy, rozs, kukoricza, zab, Marha hus kilója, Borju, Sertés, Egy köbméter fa.

Felelős szerkesztőség:

Dr. MAGYARI KÁROLY. TÖRÖK BERTALAN.

Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK

Báli selyemszöveteket méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig, valamint fekete, fehér és színes selyemszöveteket is méterenkint 45 krtól 11 frt 65 krig — sima, esikozott, kockázott, mintázott, damaszott stb. minőségben (mintegy 200 különböző fajta és 2000 különböző szín s árnyalatban) prstaber és vámentesen szállít: HENNEBERG G. (cs. kir. udvari szállító) selyemgyára ZÜRICHBEN. Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. (4)

Nagy dísz-oklevelek.

Legfelsőbb elismerés.

Ráth Mór

könyvkiadóhivatala, könyvkereskedése

BUDAPESTEN, Gizella-tér, a Haas-palotában.

Ezen több mint 35 éven át közbizalomban részesülő könyvkereskedés és kiadóhivatal, József főherceg és családja, a m. k. egyetem, m. t. Akadémia, Nemzeti Muzem, Országgyűlés, Földhitelintézet, számos hitbizományi nagy családi könyvtár, az Érseki, Püspöki kar, Clerus számos tagjának, a Budapesti és több vidéki kir. Tabla, a legtöbb kir. Törvényszék, Ugyvédi kamara, Jogász egyesület, a legtöbb előkelő ügyvéd, bíró és számos központ nagy országos és néhány száz vidéki alsóbb és felsőbb iskolai, Közművelődési és Kaszinói, Orvosegyületi könyvtárak, a politikai és tudom. élet legtöbb kitünőségének stb. könyvtársa, ezentul is főelőjárának fogja tekinteni az általánosan nyilvánuló népszerűséget fenntartani. Mindennemű irodalmi megbízásokat a legnagyobb figyelemmel és a lehető legjutányosabban eszközöl. Minden, bárhol és bárki által hirdettet, bármily nyelvű, leszállított árú művek is, lehetőleg postafordulóval expedíáltnak vagy a külföldről is leggyorsabban beszerzetnek, mintán Párizssal, Londonnal és minden nagyobb irodalmi központtal direct összeköttetésben állunk. — Saját nagyszabású kiadásaink különös figyelembe ajánlataink; ezeknek jegyzéke azoknak is jó szolgálatot tesz, kiknek sem idejük, sem kedvük a számos, gyakran nagy felfanggal és nyelvésséggel szerkesztett könyvjegyzékekből a valóban jó és megvételre érdemes műveket kiszemelni. Ezen jegyzékünk a legmegbízhatóbb irodalmi tanácsadó, mert csak elismert jelesgű, díszesen nyomtatott, jutányos, részben leszállított árú, válogatott műveket tartalmaz, minden — mai nap oly divatos — nyelvésség kizárásával.

A közép-tanodai tanáregylet legújabb kiadott catalogusában kiadásaink tulnyomó része — közel 200 kötet — megvételre van ajánlva, az intézetek számára több példányban is, mi kitüntető elismerése azon legkiseb mértékű törekvésünknek, miszerint kiadásaink csak a legmagasabb színvonalon álló magyar és külföldi műveket — ezeket csupa kitűnő fordításokban — öleljék fel; hiszen köztudomású dolog, hogy az újabb magyar remekírók is többnyire általunk adták ki. A tanáregylet catalogusa nyomán készséggel szolgálunk ugy saját, mint a más kiadók ajánlott műveire nézve bővebb tájékoztatással. Arra is figyelmeztetjük a t. közönséget, hogy az antiqariások által hirdettet minden mű általunk legalább is azon áron kapható, mely az ő catalogusaikban előfordul és hogy megegyezés folytán részletfizetéseket is elfogadunk.

Három gymnasiumot végzett fiatal tanulóknak felvétetik.

Winkler János kereskedésébe Nagy-Enyeden.

Kiadó szállás.

Gáspár János féle ház KIADÓ. Tudakozódni lehet: Korbuly Bálint urnál.

Sz. 200. 1893.

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán üresedésbe jött Alsófehérvármegye, kisenyedi szolgabírói járásba bekebelezett székaspreszákai körjegyzői állására, mely évi 500 frt fizetés, 70 frt irodaátalány, 16 frt iroda-fűtés és világításdíj, 56 frt lakbér javadalmazással, végül a szabályrendeletileg megállapított munkadíjak szedésével van egybekötve, ezennel pályázatot nyitok, s felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni óhatják, hogy az 1883. évi I. t. c. 6-ik §-a szabványainak megfelelően felszerelt folyamodványukat f. évi február hó 27-éig bezárólag hozzám adják be.

A körhöz Pókafalva, Sz.-Preszáká, O.-Bogáth és Kis-Ludas községek tartoznak.

A választás f. évi február hó 28-án d. e. 10 órakor fog Székás-Preszáká községében a körjegyzői irodában megtartatni.

A kisenyedi járás főszolgabírájától.

Koncza, 1893. január hó 16-án.

Pongrácz,

főszolgabíró.

Sz. 402—1892. Alsófehérmegye közig. erd. bizottságától.

Hirdetmény.

Alsófehérvármegye területén az állam közvetlen felügyelete alá tartozó és a járási erdősztek kezelése alá beosztott községi, volt urbéres közbirtokossági és egyházi erdők őrzésére szervezett 10 kerületi erdőőri állomás betöltésére pályázat hirdtetik.

Ezen erdőőrök közül 2—2 Nagyenyed és Magyarigenben, 1—1 Balázsfalva, Vingárd, Alvincz, Zalathna, Abrudbánya és Verespatakon fog lakni, évi fizetésük 200 frt és 80 frt lóartási általány.

Felhívataknak a pályázni kívánók, hogy az erdőőri szakvizsga letételét igazoló bizonyítvánnyal, ugy életkorukat, egészséges testalkatásukat, eddigi alkalmazásukat és jelenlegi szolgálatukat igazoló okmányokkal felszerelt bélyeges folyamodványukat folyó évi február hó 28-ig hozzám nyújtsák be.

Erdőőri kerületük és szolgálati teendőikről felvilágosítást nyerhetnek a vármegye főszolgabírói és városi polgármesterei, Dezső Zsigmond nagyenyedi és Dékányi Ernő gyulafehérvári járási főerdőszekek és a nagyszabasi kir. erdőfelügyelőség-nél, valamint az itten megtekinthető szabályrendeletből.

Mennyiben kellő számú képzett erdőőr nem pályáznék, más ezen szolgálatra alkalmasnak ismert egyének is kineveztetnek, azonban ez ilyenek 2 év alatt az erdőőri szakvizsgát letenni kötelesek, s annak letevéséig fizetésükből 10% levonatik.

Nagyenyed 1893 január 10-én.

2—2 Csató János.

kir. tanácsos alispán, mint a megyei közig. erd. bizottság elnöke

Máriaczei Gyomorcsseppek advertisement with logo and text describing the medicine's benefits for various ailments.

Nagyenyeden

Kovács József gyógyszerész urnál.

Balázsfalván

Schieszl Károly gyógyszerész urnál.

(6—43.)